

Leen
Dendievel

**DE
ZIN
VAN
EEN
KIND**

—HORIZON—

- 8 Cijfers
- 11 Voorwoord
- 19 Inleiding

23 **EERSTE TRIMESTER:
biologie**

- 27 **MAAND 1: ER ZIJN REGELS**
Maandstonden

- 35 **MAAND 2: OP DRIFT**
Voortplanting
Anticonceptie

- 51 **MAAND 3: TIK TOK**
Biologische klok

63 **TWEDE TRIMESTER:
sociologie**

- 67 **MAAND 4: VERWACHTING**
Maatschappij
Vrouwenhaat
Moederrol
Spijt
Egoïsme
Hechting
Geld
Vriendschap
Introvert

- 139 **MAAND 5: CARRIÈRE**
Keuzes

- 159 **MAAND 6:
DE ZIN VAN EEN KIND**
Reden van bestaan

-
- 167* **DERDE TRIMESTER:
psychologie**
- 169* **MAAND 7: VRIJHEID**
Vrije wil
- 175* **MAAND 8: IS DIT NU LATER?**
Tijd
- 191* **MAAND 9: OVERTIJD**
Abortus
Schaamte
Schuld
Twijfel
- 243* Nawoord
- 255* Verklarende woordenlijst
- 263* Dankwoord
- 267* Bibliografie

België telt **11.697.557 inwoners**.

In 2022 werden ongeveer **113.800 geboorten** geregistreerd in België. Dat zijn zo'n **2800 geboorten minder** dan in de jaren 2018-2021.

Een vrouw wordt geboren met **ongeveer 1 miljoen eicellen**.

Een man kan per dag zo'n **86 tot 130 miljoen zaadcellen** produceren.

De **gemiddelde leeftijd** van de **moeder** bij de geboorte stijgt licht naar **31,2 jaar**.

Tussen 2013 en 2023 steeg het aantal **ongehuwde koppels zonder kind(eren)** met **32,5%**.

In **2021** werden er
16.702 geregistreerde abortusbehandelingen geteld:
46% van alle abortussen in 2019 gebeurde bij
20- tot 29-jarige vrouwen;
39% gebeurde bij vrouwen **tussen 30 en 39 jaar**;
6% bij vrouwen **ouder dan 40**;
8% van de vrouwen was **tussen 15 en 19 jaar**.
Sinds de oprichting in 2000 werden al **18** kinderen in
het luik van **Moeders voor moeders** gelegd.
Volgens het laatste onderzoek in België is **11% van de**
vrouwen
en **16% van de mannen bewust kinderloos**.

VOORWOORD

We krijgen ze allemaal, de vragen. Heb je al een partner? Wanneer ga je trouwen? Wanneer komen er kinderen? En vlak na dat eerste kind vragen ze al naar het tweede. En dan houdt het op, denk je. Niet bij iemand die geen kinderen wil. Want: 'Wat ga je dan doen zonder kinderen?' 'Het wordt wel tijd.' 'Het is het mooiste dat er bestaat.' 'Je zult er spijt van hebben.' 'De klokt tikt.' 'Je krijgt er zoveel voor terug.' 'Je weet niet wat je mist.' 'En wil je partner ook geen kinderen?' 'Wat gaan jullie dan doen met jullie tijd?' 'En later dan?' 'Is dat niet egoïstisch?' 'Weet je het zeker?' 'Hou je niet van kinderen?' 'Het zal nog wel nog komen.' 'Je zult nooit weten wat echte liefde is.' etc.

Vaak wordt er niet over nagedacht aan wie die vragen worden gesteld. Want wie weet vraag je het wel aan een koppel met een grote kinderwens en is het 'proberen' al niet meer in jaren te tellen. En daarbij wordt er ook nooit openlijk de vraag gesteld of 'je kinderen wilt'.

Laten we eens wat toevoegen: 'Waarom wil je kinderen?' En zeker anno 2023. Waarom wil je een kind op de wereld zetten? Waarom wil je er twee, waarom wil je er tien?

Volgens het laatste onderzoek in België is 11 procent van de vrouwen en 16 procent van de mannen bewust kinderloos.

Ik ben actrice, ik ben getrouwd, met een man, ik ben zus, dochter, tante, meter, collega, vriendin... en ik behoor tot die 11 procent.

Ik ben geen moeder. Ik wil ook geen moeder zijn, ik voel het niet.

Ik heb die spreekwoordelijke 'biologische klok' niet. Sommigen hebben dat wel, sommigen spreken er al over sinds de kleuterklas, over moeder worden, alsof het een betalende job is.

Sommigen gaan voor in-vitrofertilisatie (ivf), voor anderen is dat verlangen naar een kind zodanig groot dat de liefde niet kan overheersen en ze uit elkaar gaan, sommigen hebben spijt, sommigen doen een abortus, anderen gaan voor het BAM-moederschap... Het kan allemaal en ik vraag me af waarom en hoe. En waarom geen kind willen toch zo raar is, tussen al die mogelijkheden. Ik maakte in 2020 het programma *Kinderwens*, waarin ik verschillende aspecten heb belicht aan de hand van gesprekken met getuigen. En ik kreeg heel vaak de reactie van mensen dat ze zich begrepen voelden, ook mensen die twijfelden en er dan toch voor gingen. Iedereen werd bevestigd in welk gevoel dan ook. Ook ik in mijn gevoel, want intussen zijn we drie jaar verder, word ik 40 jaar en heb ik nog altijd geen moedergevoel, maar het is wel tijd om te baren. Het is tijd om het idee te baren dat ik geen kind wil.

Als je 'kinderloos' googelt, bots je op de trefwoorden 'verdriet', 'verlies en rouw', 'ongewenst kinderloos', 'een onvervulde wens', amper 'bewust kinderloos' of liever 'kindervrij'. Al is 'childless by choice' zoals je ziet in internationale bladen misschien beter. Want hoe je het ook draait of keert, vrouwen die er niet voor hebben gekozen om zonder kinderen te leven, voelen zich toch nog heel vaak niet 'free'. Of wel?

Maar laten we het bij kindervrij houden, want ik heb geen loos gevoel.

Waarom is het dan zo moeilijk om dit in deze maatschappij een plaats te geven? Wat is de biologische klok en wat is de zin van het leven zonder kind? Of wat is de zin van een kind? Niet alle vragen werden beantwoord in *Kinderwens*. Eerlijk? Ik had niet alles gezegd. Ik was er nog niet klaar voor.

Ik dacht niet dat ik er een boek over zou kunnen schrijven, maar kijk, hoe ouder je wordt, hoe meer je weet dat gedachten kunnen veranderen. Ook over het krijgen van een kind. Alleen niet ik, wat dat laatste betreft. Het idee dat altijd hetzelfde is gebleven: ik wil (nog altijd) geen kind.

Ik schrijf dit met de nodige humor, zoals Stefaan Van Brabant in het voorgaande stukje. Want wat hard en eerlijk moet worden verteld, heeft wat verzachting nodig om het te laten binnensijpelen. En weet, dit zijn geen waarheden, ieder maakt zijn eigen waarheid.

Is dit een pleidooi om geen kinderen te maken? Nee. Wel wil ik de twee kanten belichten, de vrijheid van keuze onder de loep nemen, streven naar begrip voor beide keuzes en de oproep doen om na te denken voordat je om het even welke keuze maakt.

Ik schrijf dit vanuit mijn standpunt. Een vrouw. Een vrouw die er bewust voor kiest geen kind te maken en op te voeden, geen kamer tot kinderkamer te bombarderen.

Maar ik schrijf dit ook voor grootouders zonder kleinkinderen. En voor mannen.

Mannen én vrouwen zonder kinderen bij wie het gewoon niet gebeurd is en die toch met bepaalde blikken moeten omgaan. Alsof we met een groot, leeg gat moeten leven dat gedicht moet worden.

Ik schrijf dit voor mensen die een partner hebben ontmoet die geen kinderen wilde. Voor wensouders, mannen en vrouwen die geen kind hebben, maar het wel wilden, bij wie de biologie hen niet verder hielp en bij wie het ook via technologie niet lukte, voor zij die niet mochten adopteren... Voor vrouwen die tal van miskramen hebben gehad. Ouders die af en toe hun bedenkingen en gedachten hebben die ze niet hardop willen of durven zeggen. Ik schrijf dit voor ouders die spijt hebben. Voor ouders die door omstandigheden hun kind hebben moeten afstaan. Ik schrijf dit voor mensen die twijfelen. Voor mensen die het gevoel hebben alleen

16 te staan in hun keuze om geen buggy voort te duwen. Ik schrijf dit voor vrouwen die een abortus ondergingen. Voor de vrouwen die tegen me zeggen: doe maar niet, hoor. Voor mannen die er ook niet voor kiezen, voor vrouwen die niet per se moeder willen worden, voor meisjes die mogen weten dat er keuzevrijheid is... Ik schrijf dit voor ouders die hebben getwijfeld en er dan toch voor zijn gegaan. Ik schrijf dit voor mensen die zich niet kunnen vinden in de keuze voor een kindervrij bestaan, maar het wel willen begrijpen. En ik schrijf dit voor jullie allemaal. Om je te laten zien dat jouw leven evenveel waard is en het ook goed kan zijn zonder een kind.

'There is no deeper reason.
I wasn't abused, I don't have a dark secret.
I wasn't mugged by a baby.
I just don't want kids.'

—

Cristina Yang, M.D., Ph.D.

Grey's Anatomy

INLEIDING

We zijn hier om ons voort te planten. Dat is onze biologische functie. De biologie is dominant. We kunnen met ons verstand wel van alles proberen te beredeneren, maar biologie neemt het vaak over. Die drang, die oerdrift, is zo sterk. Puur biologisch beschouwd is dat de enige reden waarom we hier zijn. Dat is tenminste hoe het mechanisme werkt, variatie en reproductie die eindeloos doorgaan tot onze diersoort verdwijnt en een andere diersoort de dominante positie overneemt.

Omwille van die drift gaan we op zoek naar iemand met de indicatoren van jeugdigheid, vitaliteit, gezondheid en symmetrie in het gezicht, zaken die een positief effect zouden hebben op de aantrekkelijkheid. Vinden we een match, dan gaan we ons voortplanten.

Vroeger werd er gestimuleerd om veel kinderen te krijgen. Heel veel kinderen stierven helaas in het kraambed. Hoe meer werkrachten, instrumenten je had om je land te bewerken, hoe rijker je kon worden. Het kind was een kleine volwassene. Er werd niet nagedacht over de psychologie van een kind. Laat staan over het krijgen van een kind. Het nadenken lieten we aan filosofen over.

Als je de hele geschiedenis van de filosofie bekijkt, valt de tendens op dat veel filosofen, zoals Sartre, geen kinderen hadden, eenzaten waren, dat ze buitenstaanders waren, die de zaak gingen observeren, daarover theoretiseerden, concepten bedachten en inzicht probeerden te krijgen in hoe mensen leven, hoe

we iets kunnen weten over het leven, hoe we tot begrip kunnen komen. Afstand nemen is cruciaal. Als je ergens niet middenin zit, zie je de dingen anders. Filosofen waren in die zin non-conformistisch. Ze namen de tijd om na te denken. Ze namen er afstand van en ze bekeken het.

Wat ook ik doe. Ik vraag me af wat je moet opofferen, wat het vergt om een kind op de wereld te zetten en op te voeden. Moet je in een soort roes of onbewuste staat van zijn zijn? Op een roze wolk zitten door de zogenaamde biologische klok? Onder invloed zijn van die roze pluimage om te vergeten wat het allemaal vergt om een bol te willen laten groeien in je lijf, om daadwerkelijk een kind op deze wereldbol te zetten?

Want als je je wel bewust bent van de voor en tegens, dan begin je daar toch niet aan, lijkt mij. Of denk ik te veel na? Ik hoef hier geen onderzoek te doen of een antwoord te vinden op de vraag: 'Is een kind krijgen wel verstandig?' Nee, dit is een bedenking, een reflectie, ga je naar Kind en Gezin of vraag je je af: 'Wat is de zin van een kind?'